

Bemærkninger til forslag til landstingsforordning om hjælp til børn og unge.

Almindelige bemærkninger

Baggrunden for fremlæggelsen af dette forslag til ny Landstingsforordning om hjælp til børn og unge er dels anbefalingerne i Socialreformkommissionen betænkning fra 1997 og dels debat og beslutninger i Landstinget om børn og unge.

I Grønlands Børnear 2000 blev der afholdt konferencen "Nye veje i omsorgen for børn og unge", hvor der blev fremlagt en række forslag om nye initiativer med henblik på revision af regler og forbedring af indsatsområder. Disse forslag er tillige søgt indarbejdet.

Behovsprincippet skal være grundlaget for hjælp til børn og unge, således at det er barnets/den unges behov, der er afgørende for hvilke hjælpeforanstaltninger, der sættes i værk, i stedet for det nuværende princip hvor der alene fokuseres på familiens samlede behov. Derfor sætter forordningen barnets basale behov i fokus. En umiddelbar konsekvens er, at der kan og skal sættes ind på et tidligt tidspunkt i børnefamilier med sociale problemer. En tidlig indsats giver mulighed for, at problemerne ikke bliver for omfattende for barnet eller den unge, og at problemerne ikke får lov at blive større og mere komplekse.

En tidlig indgriben og obligatorisk udarbejdelse af handleplaner kan være med til at forebygge, at problemerne i børnefamilien vokser, og samtidig bevirke et mindsket behov for eksempelvis en behandlingsanbringelse af et barn. Derfor er der forslag til bestemmelser om handleplaner for tiltag i hjemmet, ved anbringelser med præcisering af formålet, og ved ophøret af anbringelsen (efterværn), så der tages hånd om barnets eller den unges fremtid.

En professionel plejefamilieordning kan for nogle børn og unge være alternativ til anbringelse på en døgninstitution. En professionel plejefamilieordning kan også være en fordel for døve og hørehæmmede børn og unge, der ikke har specielt behov for en døgninstitutionsplads, men alene har brug for at kunne følge en særlig tilrettelagt undervisning, som kun tilbydes uden for hjembyen.

En professionel plejefamilie vil have mulighed for at give barnet/den unge et indblik i, hvordan en normal familie fungerer. Det vil være muligt for de voksne i plejefamilien at give barnet/den unge en opmærksomhed og tryghed, som der ikke er basis for i en døgninstitution, idet der naturligt vil være en stor personaleudskiftning.

Endvidere vil der være bedre mulighed for, at de voksne i plejefamilien kan sætte sig ind i det enkelte barns følelser og reaktioner i et nærværende miljø og derved give barnet en følelse af at være accepteret. Den tætte relation og den professionelle plejefamilies pædagogiske baggrund og opkvalificering giver bedre muligheder for at gennemskue og forudse barnets reaktioner og derved målrette indsatsen det enkelte barn.

Derfor er der indarbejdet forslag om professionelle plejefamilier.

Professionelle familieplejere er et supplement til døgninstitutionerne. Erfaringerne viser at behovet for institutionspladser til behandlingskrævende børn og unge er stigende, og den professionelle plejefamilie vil derfor også være et velkomment supplement til de nuværende døgninstitutioner.

Med henblik på en sikring af et mere kontinuerligt forløb for børn og unge, der anbringes på døgninstitution, er der udarbejdet bestemmelser om efterværn, således at der sikres en opfølgning på og et videre arbejde omkring barnet / den unge, når det udsluses fra døgninstitutionen.

En del af bestemmelserne i den gældende forordning vil også være at finde i dette forslag, men når de anvendes skal kommunerne altid have formålet i tankerne, således at forordningen bliver forvaltet i henhold til formålet.

Der er sket en opstramning af nogle af bestemmelserne således at der ikke længere vil være tvivl om, at barnet eller den unge skal sættes i centrum.

Forordningen tilgodeser principperne i FN's konvention om barnets rettigheder. Det indebærer, at børn og unge skal hjælpes til at udforme sine egne synspunkter i alle faser af undersøgelsen og indsatsen. Det understreges, at barnets eller den unges synspunkter altid skal inddrages og tillægges passende vægt afpasset efter barnets alder og modenhed.

Forholdet til anden lovgivning

Den kommunale styrelseslov blev revideret i 1994 og sagsbehandlingsloven blev vedtaget samme år.

Ved denne revision af børn- og ungeforordningen fra 1992 er der derfor foreslået en række ændringer som følge af ovennævnte to love, hvis generelle bestemmelser erstatter de specielle bestemmelser i den nuværende forordning.

Den kommunale styrelseslov:

I henhold til den kommunale styrelseslov er det op til den enkelte kommunalbestyrelse at beslutte, hvordan styrelsesvedtægten skal være. At kommunalbestyrelsen er angivet som beslutningsmyndighed er ikke til hinder for, at børn- og ungesagerne er placeret i det sociale udvalg eller andet stående udvalg. Det er heller ikke til hinder for at beslutningen i de enkelte sager træffes på administrativt niveau.

Overalt i bemærkningerne til de enkelte bestemmelser er kommunen anført som den sagsbehandlende og besluttende myndighed, men det ændrer naturligvis ikke på, at beslutningerne træffes på vegne af kommunalbestyrelsen.

Det følger af styrelsesloven,

at beslutninger normalt træffes ved almindeligt flertal,
at et udvalgsmedlem kan forlange en sag forelagt den samlede kommunalbestyrelse,
at formanden for et udvalg kan træffe beslutning på udvalgets vegne samt
at borgmesteren kan træffe uopsættelige beslutninger på kommunalbestyrelsens
vegne

Da der allerede er en række regler i styrelsesloven, der tilgodeser de samme principper som nogle af bestemmelserne i den nuværende forordning er det fundet hensigtsmæssigt at fjerne bestemmelserne om kommunalbestyrelsernes og det sociale udvalgs opgaver/kompetencefordeling i dette forslag.

Sagsbehandlingsloven:

Forslagets bestemmelser om sagsbehandling suppleres naturligvis af sagsbehandlingsloven, der indeholder detaljerede bestemmelser om vejledning, aktindsigt, retten til at udtale sig og partshøring m.v. Det er vigtigt at sagsbehandleren under hele sagens forløb iagttager sagsbehandlingsloven og i sin sagsbehandling medtager de særlige regler der er anført i enkelte paragraffer.

Handicapforordningen:

Både den nuværende forordning og dette forslag tager sigte på almindelige børn og unge. Bestemmelserne suppleres med bestemmelserne i landstingsforordning om hjælp til personer med vidtgående handicap for så vidt angår handicappede børn og unge.

Lov for Grønland om svangerskabsafbrydelse nr.232 af 12. juni 1975:

Hjemmel, til at den gravide unge under 18 år kan få foretaget abort uden forældrenes samtykke, findes i lovens § 6 stk 2.

Udover ovennævnte lovgivning er der også berøringsflader med Landstingsforordning om tværfaglige samarbejdsudvalg og Landstingsforordning om kommunernes indbyrdes betalingsforpligtelser

Forslaget med bemærkninger har været til høring hos KANUKOKA på vegne af kommunerne, arbejdsmarkedets parter, interesseorganisationer m.fl. De indkomne høringssvar er indarbejdet i nærværende forslag.

Administrative og økonomiske konsekvenser

Nye tiltag såsom tidlig indsats for gravide kvinder, familiebehandling, aflastning, støtte til forældre i forbindelse med fjernelse af barn fra hjemmet, efterskole/kostskoleophold, handleplaner, professionel familiepleje, kommunale

forpligtelser overfor plejefamilier, eventuelle sager til Det centrale børnesagkyndige udvalg samt eventuel oprettelse af kommunale døgninstitutioner, vil selvfølgelig betyde administrativt merarbejde for kommunen og Landsstyret.

Der skal dog tages et forbehold for det merarbejde, der kan være tale om. Den væsentligste del af det administrative arbejde skal allerede udføres i henhold til sagsbehandlingsloven. Som eksempler kan nævnes: sagens oplysning, høring af samarbejdsparter, mødevirksomheder, brevvekslinger i forbindelse med handleplaner. Og i et vist omfang findes der allerede i kommunerne en tidlig indsats for gravide kvinder, familiebehandlinger, aflastninger samt tilbud til plejefamilier.

Der er foretaget økonomiske beregninger på de områder hvor der er foreslået nye eller ændringer på eksisterende tiltag: personlig rådgiver, aflastning, efterskole, professionel plejefamilie og udmåling af forsørgelse af alle plejebørn, samt kursus for plejefamilier og sagsbehandlere for plejefamilier.

Den samlede udgift for tiltag i forbindelse med anbringelse af børn og unge i familiepleje indgår i konsekvensberegningen, selvom kommunerne i forvejen afholder nogle af udgifterne.

De samlede forøgede udgifter som indgår i bloktilskudsaftalen for år 2003 udgør i alt 18,3 mio. kr. pr. årsbasis, se [vedlagte bilag](#).(pdf-format) Dette beløb er indarbejdet i Forslag til Finanslov 2003.

Da forordningen kommer til at træde i kraft et halv år senere end forudsat ved indgåelse af bloktilskudsaftalen for 2003 bliver de økonomiske konsekvenser i 2003 mindre end de 18,3 mio. kr. Dermed er denne forudsætning for bloktilskudsaftalen for 2003 ændret, og der skal ske en genforhandling af aftalen om bloktilskud til kommunerne for 2003.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Til § 1

Forordningen indledes med at fastslå formålet, herunder at barnet skal være i centrum.

Den gældende forordning er blevet administreret ud fra et princip, hvor det er forældrenes ret til deres barn, der har været afgørende for den hjælp, der ydes til barnet og familien som helhed. Der skal fortsat tages højde for hele familiens behov og at de får tilbudt hjælp, men det skal ikke overskygge barnets individuelle behov, der ofte er begrundet i forældrenes omsorgssvigt. Udgangspunktet er barnets eller den unges behov for en tryk opvækst.

Til § 2

Efter formålet skal der skabes de bedst mulige opvækstvilkår for alle børn og unge. Kommunerne har i forhold til de børn og unge, der ikke har særligt behov for hjælp, pligter i henhold til dagtilbud, skole m.v.

Disse tilbud suppleres for børn og unge med særlige behov af bestemmelserne i denne forordning. Blandt de muligheder, som forordningen giver kommunen mulighed for at iværksætte, skal vælges de tiltag, der er mest hensigtsmæssige for det enkelte barn eller den enkelte unge i det konkrete tilfælde. Der bør derfor med det samme sættes på den hjælpemulighed, som efter en indledende undersøgelse af barnets eller den unges forhold må anses for den rette til opfyldelse af det konstaterede behov.

Formålet med at yde hjælp til de børn og unge, der har et særligt behov er, at skabe de bedst mulige opvækstvilkår, så de får mulighed for at udnytte deres potentiale bedst muligt med hensyn til personlig udfoldelse, udvikling og sundhed.

Hjælpen skal ydes på så tidligt et tidspunkt som muligt ud fra en forudsætning om, at en tidlig indsats i en del tilfælde kan standse et u hensigtsmæssigt udviklingsforløb.

Der kan særligt henvises til betydningen af en familieorienteret og forebyggende indsats over for børn og unge af forældre med betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer fx som følge af alkohol- eller narkotikamisbrug eller en sindslidelse.

Det er præciseret, at kommunen skal yde en særlig indsats til gravide kvinder, hvis børn er i særlig risikogruppe, fordi barnets udviklingsmuligheder i høj grad afhænger af tiden lige før og efter fødslen.

Til § 3

Nationale rapporter tilsendes FN's Børnekomite hvert 5. år og næste gang er i 2003. For at få så sandfærdigt et billede som muligt af børns og unges vilkår er det vigtigt, at kommunerne bidrager med at rapportere lokale tiltag eller begivenheder.

Til § 4

Bestemmelsen fastslår en tilsynsforpligtelse for kommunen.

Tilsynspligten omfatter alle forhold, der har betydning for børns og unges livsbetingelser i lokalområdet. Det er således kommunens pligt også over for andre myndigheder at gøre opmærksom på u hensigtsmæssige forhold.

Ved udførelsen af tilsynet er det vigtigt, at der samarbejdes ikke blot mellem de enkelte forvaltninger i kommunen, men også med andre offentlige myndigheder, fx embedslægen. Et samarbejde med private og frivillige organisationer og foreninger vil også være nødvendigt for, at kommunen kan danne sig et overblik over tilbudene til børn og unge i kommunen. Dette er især vigtigt af hensyn til mulighederne for en tidlig forebyggende indsats.

Kommunernes tilsynspligt omfatter også børn og unge, der er anbragt uden for hjemmet. Det er dermed ikke den hidtidige hjemkommune men den kommune, barnet nu bor i, der fører tilsyn med barnet eller den unge, der er anbragt uden for hjemkommunen.

Bestemmelsen understreger betydningen af, at tilsynet føres på en sådan måde, at der kan sættes ind med en tidlig indsats i de tilfælde, hvor et barn eller en ung må formodes at have behov for særlig hjælp og støtte.

Kommunens pligt til at føre tilsyn omfatter alle børn og unge, der har ophold i kommunen, og dermed også børn og unge på krisecentre. Dette indebærer, at kommunen må tage kontakt til og løbende holde sig orienteret om forholdene for de børn og unge, der opholder sig på de i kommunen beliggende krisecentre, med henblik på, at den relevante hjælp kan tilbydes til barnet eller den unge og familien på det tidligst mulige tidspunkt. Dette skal naturligvis ske under iagttagelse af den anonymitet, som brugerne af krisecentret er sikret.

Til § 5

Reglerne om underretningspligt efter § 5 har sammenhæng med, at det efter § 9 påhviler kommunen at yde forældremyndighedsindehaveren eller andre, der sørger for et barn eller en ung, rådgivning med henblik på løsning af vanskeligheder i familien, og at det påhviler kommunen at sørge for, at barnets eller den unges forhold undersøges, hvis det må antages, at barnet eller den unge trænger til særlig støtte.

Alle borgere har pligt til at foretage underretning. Det er i offentlighedens og alles interesse at tilgodese børn og unge.

Ved modtagelse af skriftlige underretninger vil det være i overensstemmelse med god forvaltningsskik, at kommunen over for afsenderen bekræfter modtagelsen af underretningen.

En underretning i medfør af § 5 medfører ikke, at kommunen bliver forpligtet til at iværksætte tiltag. I nogle tilfælde vil henvendelsen nødvendiggøre, at kommunen som led i sin almindelige tilsynspligt i henhold til § 4, skal undersøge, om der er behov for hjælp.

En egentlig pligt til at underrette familien vil afhænge af den konkrete sag, men kommunen må være meget opmærksom på, at familien inddrages så tidligt som muligt, hvis det kommer på tale at iværksætte undersøgelser og lignende.

Med hensyn til notatpligt kan der henvises til offentlighedslovens § 6, hvorefter der er notatpligt vedrørende faktiske oplysninger, der er af betydning for en sags afgørelse, i sager, hvor der vil blive truffet afgørelse af en forvaltningsmyndighed.

Et særligt problem foreligger, hvor der er tale om anonyme henvendelser. Problemet kan opstå i 2 forskellige situationer. I den ene situation, hvor underretteren er anonym også i forhold til kommunen, kan det være nødvendigt, at kommunen foretager en undersøgelse på baggrund af den anonyme henvendelse, men arten og omfanget må i høj grad afhænge af de konkrete omstændigheder.

I den anden situation er kommunen bekendt med underretterens navn, men denne ønsker at være anonym i forhold til familien. Der er efter sagsbehandlingslovens § 15 mulighed for at undtage navnet på underretteren fra aktindsigt, men kun når dette kan begrundes med et særligt hensyn til underretteren, og kun når dette hensyn klart overstiger hensynet til familiens behov for at få oplyst identiteten på underretteren. Kommunen kan derfor ikke på tidspunktet for underretningen love, at vedkommende kan være anonym i forhold til familien.

Til § 6

Bestemmelsen fastslår, hvordan kommunen skal iværksætte og gennemføre undersøgelsen. 15 års grænsen er valgt, fordi barnet på det tidspunkt er over den kriminelle lavalder.

Hvis barnet eller den unge modsætter sig undersøgelsen, må det afgøres ud fra de regler, der i øvrigt gælder om lægelig behandling imod patientens ønske, om undersøgelsen kan gennemføres.

Hvis det i forbindelse med en undersøgelse viser sig, at barnet har et handicap, skal sagen behandles i overensstemmelse med landstingsforordning om hjælp til personer med vidtgående handicap.

Lokale fagfolk kan f. eks. være psykologer, pædagoger, sundhedsplejersker, socialpædagoger. Bestemmelsen giver hjemmel til, at kommunen kan lade barnet midlertidigt anbringe på institution eller indlægge på sygehus eller psykiatrisk afdeling for at undersøgelsen kan gennemføres uden forældrenes samtykke.

Til § 7

En undersøgelse kan resultere i, at kommunen træffer afgørelser om iværksættelse af hjælpeforanstaltninger i forhold til barnet eller for familien. For at få mest ud af hjælpeforanstaltningen skal det fremgå hvordan forældrene eller barnet forholder sig til hjælpen.

Selvom der er mulighed for at tilbyde hele familien hjælpeforanstaltninger, vil der, som krævet i FN's Børnekonvention, altid blive taget udgangspunkt i barnet/den unge og deres behov.

Det er hensigten, at der i vejledningen vil blive givet eksempler på hjælpeforanstaltninger, og hvornår det kan være mest hensigtsmæssigt at anvende de forskellige muligheder.

De forskellige hjælpeforanstaltninger fremgår af § 9.

Til § 8

Der er efter bestemmelsen ikke tale om en egentlig pligt for kommunen til altid at give barnet mulighed for en samtale. Kommunen skal vurdere konkret, om barnet med fordel kan udtale sig om sagen. Barnet har ret til at afslå at udtale sig, og oplysning herom skal fremgå af sagen.

Forældremyndighedens indehaver kan ikke modsætte sig, at kommunen giver barnet mulighed for en samtale.

Sagsbehandlingsloven fastlægger, hvornår kommunen er forpligtet til at foretage partshøring. Bestemmelserne er imidlertid ikke til hinder for, at der gennemføres partshøring i videre omfang. Det vil følge af god forvaltningsskik, at partshøring også foretages i de tilfælde hvor det skønnes, at den unge kunne have en vis interesse i at få lejlighed til at se og eventuelt kommentere afgørelsesgrundlaget, medmindre hensynet til offentlige eller andre privates interesser taler imod det.

Det tværfaglige samarbejdsudvalg består af repræsentanter for skole-, social- og sundhedsvæsen, og dets opgaver fremgår af Landstingsforordning nr. 14 af 1. november 1982.

Til § 9

Når barnets og familiens forhold betyder, at kommunen må tilbyde hjælpeforanstaltning, skal kommunen indhente samtykke fra forældremyndighedsindehaver og hos barnet, hvis dette er fyldt 15 år. Tilbuddet til barnet skal tage udgangspunkt i det særlige behov, barnet har for at kunne imødegå problemerne hos sig, familien eller omgivelserne. Hjælpeforanstaltninger kan være en eller flere på én gang.

Forudsætningen for et godt udbytte af tiltagene er samarbejdet med forældrene og barnet og at parterne er motiverede for det. Der skal så vidt muligt træffes afgørelse om hjælp, der er i overensstemmelse med barnets og den unges behov, og således at forældremyndighedens indehavere eller andre der faktisk udøver omsorg for barnet eller den unge, også er indforstået med de tiltag, som iværksættes. Desuden vil der også kunne være tiltag som omfatter hele familien og derfor er det vigtigt at samarbejde med både barnet, den unge og forældremyndighedsindehaveren om tiltagene.

Rækkefølgen af hjælpeforanstaltningerne er ikke udtryk for en tidsmæssig prioritering i et sagsforløb. Enkelte bestemmelser er så åbenbare, at de ikke kræver uddybning.

Ad nr. 1:

Socialfaglig bistand til familien vil tage udgangspunkt i samtaler med særligt sagkyndige.

Forløbet af disse samtaler med familien og barnet eller den unge kan føre til, at der skønnes at være behov for at præcisere, at familien skal følge en bestemt fremgangsmåde, eventuelt i tilslutning til nærmere angivne tiltag som for eksempel:

at barnet skal søge et dagtilbud,
at barnet eller den unge skal søge en skole eller andet uddannelsessted, en ungdomsklub eller lignende, eller
at barnet skal deltage i forskellige foreningsaktiviteter.

Ad nr. 2:

Et socialpædagogisk dagtilbud kan tilbydes, hvis det er åbenbart at barnet har brug for særlig stimulering til elementære daglige gøremål, som barnet ikke kan få hos forældrene. For den unge kan det f.eks. være hjælp til at starte en praktik med henblik på uddannelse eller tilpasning til beskæftigelse.

Ad nr. 3:

En hjælp til familien kan f.eks. bestå i at støtte familien i at strukturere hverdagen, at sørge for at børnene kommer i skole, til idræt eller lignende, at støtte forældrene i grænsesætning over for børnene, at motivere forældrene til aktiviteter og at støtte familien i kontakt til omgivelserne.

Støtten ydes i hjemmet af en person, der er ansat af kommunen med det formål at få familien til at fungere bedre eller styrke forældrene. Støtten kan være af såvel pædagogisk karakter som af praktisk art, eller hvad der ellers måtte være behov for. Afgørelsen af hvilken person, der ansættes til opgaven, hviler på en vurdering af,

hvilken sagkundskab der skønnes nødvendig i forbindelse med behovet hos familien, samt en vurdering af problemets karakter.

Støtten kan ydes i meget varierende perioder fra nogle få måneder til flere år, og tilstedeværelsen af en støtteperson i familien kan variere fra flere timer dagligt til et besøg 1-2 timer om ugen eller hver 14. dag alt efter, hvor stor en indsats en afhjælpning af problemerne må antages at kræve.

Ad nr. 5:

For eksempel kan det være nødvendigt at foretage en anbringelse lige efter fødslen af et barn, hvis det er åbenbart under moderens graviditet, at hendes omsorgsevne er nedsat, eller hun har en mangelfuld indsigt i at varetage et nyfødt barns pleje og omsorg. Kommunen kan vælge at anbringe mor og barn på døgninstitution sammen, når der er udsigt til, at moderen vil og kan indgå i et samarbejde og lære at tage vare på barnet på længere sigt. Moderen skal kende formålet med anbringelsen, og at hun muligvis ikke kan få sit barn med hjem ved udskrivelsen.

Ad nr. 6:

Bestemmelsen giver hjemmel til at iværksætte aflastningsophold, uden at aflastningen skal henføres under anbringelsesreglerne. Dette gælder, hvad enten aflastningen angår børn og unge med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller børn og unge med sociale vanskeligheder. Der kan være flere formål med en aflastningsordning, fx aflastning af forældrene, støtte i opdragelsen af barnet eller forskellige former for optræning af barnet. I alle tilfælde er der tale om en hjælp for et barn eller en ung med ophold i eget hjem.

Tidsmæssigt kan de enkelte aflastningsophold strække sig fra 1 - 2 dage til 2 - 3 uger ad gangen. Selve aflastningsordningen vil kunne fungere for en længere årrække, eventuelt under hele opvæksten.

I praksis bruges aflastningsophold også i kombination med døgnanbringelse på institution, professionel familiepleje eller familiepleje. I disse tilfælde er aflastningsopholdet en integreret del af døgnanbringelsen, jf. nr. 10.

Ad nr. 9:

Bestemmelsen giver mulighed for at yde hjælp til dækning af forældrenes udgifter ved barnets eller den unges kost-/efterskoleophold, uden at der herved er tale om en anbringelse af barnet eller den unge uden for hjemmet.

Bestemmelsen vil kunne anvendes i en række tilfælde, hvor kommunen skønner, at barnet eller den unge vil have gavn af et kost-/efterskoleophold, men hvor forældrene ikke har midler til egenbetalingen helt eller delvist og/eller rejsen. Hjælpen kan ydes

i de tilfælde, hvor barnets/den unges problemer herunder psykiske skader er mindre alvorlige end det, der danner grundlag for en anbringelse uden for hjemmet.

Ad nr. 10:

En anbringelse uden for hjemmet skal vurderes i sammenhæng med de øvrige tiltag, som er nævnt i bestemmelsen. For at kunne opfylde formålet med anbringelsen kan der være behov for en kombination af hjælpetiltag over for hele familien.

Hvis en ung under 18 år, der selv har et barn, anbringes uden for hjemmet sammen med barnet, betragtes opholdet som et hjælpetiltag for den unge og barnet under et. Der skal således ikke træffes en særskilt afgørelse vedrørende barnet, så længe barnet opholder sig sammen med den, der har forældremyndigheden.

Ad nr. 11:

Bestemmelsen er ny og er indsat for at understrege vigtigheden af, at kommunen i samarbejde med barnet, den unge fortsætter hjælpeforanstaltningen, indtil barnet, den unge ikke længere har brug for hjælp, og dermed kan klare sig selv uden hjælp i henhold til denne forordning.

Bestemmelsen i stk. 3 giver adgang til at yde hjælp til dækning af udgifter, som står i direkte sammenhæng med de henstillinger eller pålæg som kommunen giver jf. numrene 1 til 11, som familien ikke selv har råd til at afholde.

Til § 10

Bestemmelsen om anbringelse uden for hjemmet uden samtykke, er blevet mere klar i forhold til gældende forordnings bestemmelser. Det er blevet præciseret, hvornår en kommune skal gribe til handling og foretage anbringelse uden samtykke. Sondringen mellem § 9 om at yde hjælpeforanstaltninger i samarbejde med forældremyndighedsindehaver og § 10 om tvangsmæssig indgriben er klar.

Behovsprincippet betyder, at der kan ske anbringelse uden for hjemmet, når barnets basale behov ikke kan opfyldes, og barnet har særligt behov for omsorg og pleje, eller når der på anden måde er risiko for alvorlig skade på barnets / den unges udvikling og sundhed.

Efter nr. 1. kan kommunen træffe afgørelse om anbringelse udenfor hjemmet uden samtykke, når barnet eller den unge ikke lever under betryggende forhold og barnets eller den unges fortsatte ophold i hjemmet ikke kan accepteres af kommunen.

Efter nr. 2. kan risikoen for skade på barnets eller den unges udvikling og sundhed være vold mod barnet eller den unge, eller begrundet mistanke om seksuelt misbrug eller overgreb.

Efter nr. 3 er risikoen at barnet eller den unge har misbrugsproblemer, kriminel adfærd eller andre svære sociale vanskeligheder, som ikke kan løses ved den barnets eller den unges forbliven i hjemmet. Kommunen skal sørge for at barnet anbringes et passende sted.

Til § 11

Bestemmelsen fastsætter en egentlig pligt for kommunen til at gøre indehaveren af forældremyndigheden bekendt med retten til at udtale sig om sagen, forinden der træffes afgørelse. Det bemærkes herved, at kommunen skal være særlig opmærksom på denne pligt i de tilfælde, hvor forældrene ikke ønsker at gøre brug af tilbudet om bisidder. Forpligtelsen efter bestemmelsen fritager ikke kommunen for at foranstalte partshøring, jf. reglerne i sagsbehandlingslovens § 19.

Bestemmelsen er alene et pålæg til kommunen om at gøre parten bekendt med en enkelt af de rettigheder, der følger af sagsbehandlingsloven. Heraf følger endvidere retten til aktindsigt, som parterne i sagen har. Undtagelsesbestemmelserne i sagsbehandlingsloven vedrørende aktindsigt finder således tilsvarende anvendelse.

Bestemmelsen i stk. 2 sikrer, at den der drager omsorg for barnet uden at være part i sagen i henhold til sagsbehandlingsloven har krav på at blive hørt i sagen.

Bestemmelsen afskærer ikke kommunen fra at foretage anbringelse uden samtykke, hvis kommunen ikke modtager noget svar fra forældrene eller den, der faktisk udøver omsorgen for barnet eller den unge. Forældrene kan derfor ikke forhindre en anbringelse uden samtykke, ved at nægte at oplyse hvor de opholder sig, eller ved ikke at svare på anmodningen om at udtale sig.

Til § 12

Bestemmelsen skal sikre, at indehaveren af forældremyndigheden hurtigst muligt bliver gjort bekendt med, at der er truffet beslutning om anbringelse af barnet.

Ved beslutning om akutte anbringelser kan meddelelsen gives ved, at der på forældremyndighedsindehaverens bopæl afleveres en meddelelse om anbringelsen og hvor der kan rettes henvendelse for at få yderligere oplysninger eller for at få barnet hjemgivet. Afgørelsen skal være begrundet, og i disse situationer vil det oftest være en tilstrækkelig begrundelse, at barnet er fundet uden opsyn af en ansvarlig voksen person og at det derfor af hensyn til barnets trivsel og velfærd er fundet nødvendigt at fjerne det fra hjemmet.

Ved beslutning om anbringelse af længere varighed kan meddelelsen gives på samme måde, men der skal udførligt redegøres for beslutningsgrundlaget.

I begge situationer skal det oplyses, at beslutningen kan ankes til det sociale ankenævn.

Til § 13

Indberetningen sker i dag til Direktoratets regionalkontorer og det vil også være hertil, indberetningen skal gives fremover.

Til § 14

Kommunen skal i henhold til bekendtgørelse nr. 64 af 29. december 1994 om Døgninstitutioner mv. for børn og unge samt personer med vidtgående handicap, udarbejde handleplan, inden der træffes afgørelse om anbringelse uden for hjemmet. Dette sker i et vist omfang i dag, men erfaringerne vedrørende de børn og unge, som er anbragt uden for hjemmet i familiepleje eller på døgninstitution viser, at der ofte ingen handleplan er.

Ved akut-anbringelse som foretages i henhold til bestemmelsen i § 10, skal der udarbejdes en kortfattet angivelse af formålet med anbringelsen, uanset om barnet eventuelt hjemgives efter blot 3 dage. Hvor der foreligger gentagne akutanbringelser af et barn, vil det med en handleplan blive mere synligt, at der skal igangsættes hjælpeforanstaltninger for barnet / familien, således at det kan forebygges, at problemerne udvikler sig.

Ved udarbejdelse af handleplaner skal familien og barnet deltage i udformningen. Kommunen skal selvfølgelig med dens særlige kendskab til en sag vurdere hjælpeforanstaltninger og udarbejde en handleplan, og det er kommunens ansvar at der bliver udarbejdet en handleplan.

Hvis der er tale om en mindre foranstaltning af kortere varighed skal der kun udarbejdes handleplan, hvis forældrene eller barnet ønsker det.

Til § 15

Handleplanen er en rammeplan, inden for hvilken der kan laves behandlingsplan m.v.

Af handleplanen skal så vidt muligt fremgå den forventede varighed, så barnet og forældrene ved, om det drejer det sig om måneder eller år. Det skal videre fremgå,

om det drejer det sig om almindelig anbringelse eller behandlingstiltag og om barnet eller den unge skal have særlig hjælp eller pleje.

Handleplanen bør være i en standardiseret skematisk form (gerne elektronisk), hvor de enkelte punkter om handlinger uddybes efter individuelt behov. Handleplanen skal udformes således, at den også vil kunne fungere som checkliste for sagsbehandleren. Der skal i de enkelte sager være et fast oplysningsskema med basisoplysninger, undersøgelsesfase og handleplan.

Handleplanen skal være en sikring for barnet af, at kommunen arbejder målrettet. Ved anførelsen af delmål er det hensigtsmæssigt, at disse er realistiske og målbare, således at der løbende vil kunne foretages vurderinger og revideringer i handleplanen.

Det er vigtigt, at handleplanen udarbejdes i samarbejde med familien og andre instanser, som har en samarbejdsrelation til barnet og barnets familie.

Der skal endvidere i handleplanen være et punkt om familiearbejde. Punktet skal udfyldes, både når der er et familiearbejde, og når der ikke er det. Ved anbringelse uden for hjemmet, skal handleplanen angive hvilke former for hjælpeforanstaltninger og støtte der skal iværksættes selvstændigt for familien inden hjemgivelsen af barnet.

Handleplanen skal bruges både i samarbejdet med familien og i samarbejdet med andre instanser, og den skal revideres løbende afhængig af forløbet i den enkelte sag.

For det tværfaglige samarbejde / sociale netværksarbejde i den enkelte sag kan handleplanen være et vigtigt arbejdsredskab.

Handleplanen forud for udskrivelse skal indeholde plan for, hvordan barnet eller den unge skal udskrives, og der skal tages stilling til efterværn. Det er socialforvaltningens opgave at udarbejde plan for efterværn sammen med alle involverede parter. Døgninstitution/plejefamilien eller andre som har med barnet at gøre bør indgå i arbejdet med efterværn. Der skal være afklaring af efterværnets formål og opgaver, der skal arbejdes med i forløbet. For at undgå misforståelser skal der foreligge klare aftaler om, hvem der gør hvad i forhold til opgaverne.

Ansvar for efterværnet kan varetages af en personlig rådgiver eller en støtteperson.

Kommunens årlige revidering af anbringelsessager skal sikre, at forholdene til stadighed er rimelige for hvert enkelt barn eller den unge.

Til § 16

En personlig rådgiver kan udpeges for børn og unge, der skønnes at have behov for vejledning og rådgivning vedrørende fx arbejde, uddannelse, fritid. En personlig rådgivers opgave er at vejlede og rådgive om en række praktiske forhold, der

skønnes at kunne støtte barnet eller den unge i opvæksten og/eller med hensyn til de fremtidige leve- og arbejdsvilkår.

Hjælpen kræver i princippet ikke den unges samtykke, men beskikkelse af en personlig rådgiver for en ung, der udtrykkelig modsætter sig dette, vil dog som regel være formålsløs. Med den unges samtykke kan hjælpen opretholdes efter, at den unge er fyldt 18 år jf. § 27, stk. 2.

En personlig rådgiver kan være en skolelærer, en pædagog eller lignende, eller, en af barnet vellidt person, for eksempel en tidligere skolelærer eller tidligere kontaktperson fra en institution, eller det kan være et ressourcestærkt familiemedlem, som både barnet og kommunen kender og har tillid til.

En personlig rådgivers vigtigste opgave er at fremme barnets eller den unges muligheder for at komme videre med sig selv og sit liv som en hel person, der føler ligestilling med andre mennesker. Den personlige rådgiver kan også sammen med barnet eller den unge eller familien bygge et netværk omkring barnet eller den unge.

Personlige rådgiveres pligter og rettigheder fastsættes af Landsstyret i en bekendtgørelse og de findes i dag i Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 2 af 18. januar 1993.

Til 17

Ingen må modtage et barn i pleje medmindre kommunen skriftligt har givet tilladelse. Det gælder alle former for plejefamilier hvad enten denne er privat arrangeret eller formidlet af kommunen. Kommunen skal godkende plejeforældre, hvor ansøgeres sociale forhold skal være undersøgt nøje.

Som noget nyt er der foreslået en bestemmelse om, at personer, der søger plejetilladelse, skal fremvise en udskrift fra Kriminalregistret.

Hvis det viser sig, at den der søger plejetilladelsen eller dennes ægtefælle/samlever ikke har en ren "straffeattest", skal kommunen foretage en individuel vurdering af, om der kan gives plejetilladelse. Hvis det af "straffeattesten" fremgår, at ansøgeren har udøvet vold mod personer eller fremsat trusler om vold mod personer, seksuelt misbrug el.lign. relevante forhold, bør der i almindelighed ikke gives plejetilladelse.

Er der derimod tale om andre forhold, som ikke gør vedkommende uegnet til at have med børn og unge at gøre, skal der udarbejdes et notat til sagen om de overvejelser, kommunen har gjort sig, inden der gives plejetilladelse.

Plejetilladelsen skal gives skriftligt for hvert barn. Kommunen skal sikre sig, at plejefamilien på betryggende vis kan varetage opgaven. Efter den gældende forordning må en familiepleje højst have tre børn eller unge i pleje. Denne bestemmelse foreslås ophævet, da det må afhænge af en konkret vurdering, men det

skal naturligvis sikres, at der i hjemmet er plads til samtlige plejebørn, uden at det går ud over familiens egne børn og unge.

Plejetilladelsen tilbagekaldes øjeblikkelig, når forudsætningerne ikke længere er til stede, dvs. hvis barnet eller den unge lever under utilfredsstillende forhold hos plejefamilien.

Til § 18

Professionel familiepleje er et nyt tilbud, som ikke eksisterer på nuværende tidspunkt.

Professionel familiepleje er personer med særlige forudsætninger for at fungere som familiepleje, for eksempel har de en socialfaglig uddannelse eller har lignende erhvervsmæssig baggrund. Anbringelse hos en professionel familiepleje er for svært psykisk skadede børn og unge, stærkt omsorgssvigtede børn og unge, eller børn og unge med vidtgående fysisk eller psykisk handicap.

Den ene eller begge plejeforældre skal være til rådighed 24 timer i døgnet og har derfor ikke mulighed og bør derfor heller ikke have økonomisk behov for andet arbejde. En professionel familiepleje er egentlig en mini-institution, hvor der arbejdes efter pædagogiske retningslinier.

Kommunen kan give tilladelse til at, begge plejeforældre har erhvervsarbejde uden for hjemmet, fx nogle få timer dagligt eller pr uge, mens barnet eller den unge er i daginstitution eller i skole.

Det skal dog sikres, at der altid er en voksen i hjemmet, når barnet/den unge opholder sig der. For at kommunen kan tillade, at den ene eller begge plejeforældre har andet erhvervsarbejde, skal kommunen sikre sig at barnet eller den unge er i skole, er i en daginstitution eller anden form for beskæftigelse udenfor hjemmet.

Til § 19

Denne bestemmelse adskiller sig ikke væsentligt fra gældende bestemmelser. En almindelig familiepleje skal have ressourcer til at modtage et eller flere børn eller unge i hjemmet, og til at varetage opgaven.

Almindelig familiepleje kan være en mulighed både for børn og unge, hvis forældrene midlertidigt er fraværende fra hjemmet på grund af hospitalsindlæggelse og for børn og unge, som er omsorgssvigtede eller handicappede.

En anbringelse i en plejefamilie imødekommer en hensyntagen til, at barnet eller den unge kan blive i lokalsamfundet, hvis dette er bedst for barnet. Der er ikke noget til

hinder for, at et barn anbringes i familiepleje hos biologisk familie, og denne familie vil i så fald på lige fod med andre plejefamilier være berettiget til at få vederlag.

Til § 20

Når en forældremyndighedsindehaver ikke selv magter at pleje og drage omsorg for sit barn, og hvor kommunen ikke foretager en anbringelse, kan forældremyndighedsindehaveren selv finde en privat familiepleje. Det er som regel én de kender i forvejen, som har ressourcer og overskud til at varetage omsorgen for barnet eller den unge.

Ved privat arrangeret anbringelse i familiepleje, skal forældremyndighedsindehaverne selv sørge for forsørgelsen af barnet eller den unge. Familieplejen kan i kraft af plejetilladelsen søge om børnebidragsordning gennem kredsretten. Typisk arrangeres forsørgelsen via en bidragsresolution efter gældende regler med normal underholdsbidrag for børn født uden for ægteskab eller hvor forældrene ikke bor sammen og den ene ægtefælle betaler børnebidrag til den anden. Det forudsætter, at barnet eller den unge ikke fuldt ud forsørges af det offentlige, eller at barnet ikke er anbragt i pleje med adoption for øje. Der er også en mulighed for, at forældrene sammen med private familieplejer selv arrangerer forsørgelsen af barnet.

Til § 21

De nye bestemmelser om og satser for plejeanbringelse hos professionel plejefamilie eller hos almindelig plejefamilier skal gøre det mere attraktivt at være plejefamilie.

Da langt de fleste anbringelser er af omsorgssvigtede børn og unge, er det først og fremmest vigtigt at opkvalificere plejefamilierne. Dette kræver at plejefamilierne sættes grundigt ind i arbejdsopgaven. Plejefamilien skal have et eksemplar af handleplanen for barnet og familien for at være orienteret om forholdene, og det der skal ske hos barnets biologiske familie. Plejefamilien skal medvirke til, at målene i handleplanen opfyldes, og de skal deltage i den løbende evaluering af handleplanen.

Der skal tilbydes introduktionsforløb og supervision mv. fra kommunen. Plejefamilierne har brug for et pædagogisk udviklingsarbejde, hvor de bliver stadig dygtigere til at varetage omsorgsopgaven for et plejebarn.

Det er kommunen, der ansætter plejefamilierne både de almindelige plejefamilier og de professionelle. Det er ligeledes kommunen, der har ansvaret for, at de plejefamilier, der har potentiale til at blive professionelle plejefamilier, får tilbudt den fornødne opkvalificering, mens det er Direktoratets ansvar, at der findes relevante kurser for professionelle plejefamilier.

Bestemmelserne om professionelle familieplejere er nye, og der skal derfor fastsættes et vederlag for dette arbejde, som kan svare til en almindelig lønindtægt. Formålet er at den professionelle plejefamilie ikke skal have behov for at søge indtægt andre steder i erhvervet og i stedet for gå hjemme og være til rådighed for det omsorgssvigtede og belastede plejebarn.

Der er i stk.2 givet Landsstyret hjemmel til at fastsætte de nærmere bestemmelser om plejefamiliens ansættelsesvilkår. Denne bemyndigelse vil blive brugt til en bekendtgørelse, hvori der fastsættes generelle vilkår om hvilke krav der vil blive stillet til den enkelte plejefamilie.

Til § 22

Bestemmelsen opdeler ikke institutionerne i forskellige typer, og Landstyret kan derfor kombinere og udnytte institutionerne til børn og unge i forskellige aldersklasser og med forskellige behov for kontakt, behandling, beskæftigelse mv. På nuværende tidspunkt er der i alt 15 døgninstitutioner, som både tager imod børn, unge og handicappede.

Landsstyrets pædagogiske vejledning til døgninstitutionerne ydes gennem Direktoratets institutionskontor.

I dag findes der kun døgninstitutioner, der er oprettet og drevet af Grønlands Hjemmestyre. Bestemmelsen giver mulighed for på sigt at oprette kommunale institutioner, som kan ejes af en eller flere kommuner.

Til § 23

Bestemmelsen giver hjemmel til at fastsætte regler for oprettelse, indretning, ledelse, drift og optagelse. Denne bemyndigelse er udmøntet i Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 64 af 29 december 1994 om Døgninstitutioner mv. for børn og unge samt for personer med vidtgående handicap. Der er fastsat bestemmelser om, at en døgninstitution for børn og unge eller personer med vidtgående handicap skal indrettes og drives, så beboerne får en tilværelse, der ligger så nær det normale som muligt. Det pædagogiske arbejde i en døgninstitution skal tilrettelægges således, at der tages individuelle hensyn til beboernes alder og eventuelle handicap.

Til § 24

Kommunen skal i samarbejde med institutionen sikre, at barnet anbringes på den bedst egnede institution. Det vil sige, at kommunen skal sørge for at institutionens

målsætninger og dens særlige opgaver er i overensstemmelse med barnets behov for tiltag.

Ved uenighed mellem anbringende kommune og institution, giver bestemmelsen mulighed for at forelægge spørgsmålet til Hjemmestyrets afgørelse. I praksis varetages denne opgave af direktoratets døgninstitutionskontor.

Til § 25

Bestemmelsen fastslår, at kommunerne betaler for en anbringelse uden for hjemmet på døgninstitution med et beløb pr. anbringelsesdøgn. Den aktuelle takst fremgår af cirkulære om gældende sociale kontantydelse.

Den fremtidige fastsættelse af taksten vil blive ud fra de udgifter, det rent faktisk medfører at drive institutioner.

Desuden kan der være engangsudgifter, ved indskrivningen på døgninstitutionen, til beklædning af barnet eller den unge. Den aktuelle takst for disse udgifter fremgår af cirkulære om gældende sociale kontantydelse.

Til § 26

Døgninstitutionerne skal afgive en årsberetning til Landsstyret og de nærmere regler herfor fastsættes af landsstyret. Årsberetningen er for første gang afgivet for 2001 og fremlagt på Landstingets Forårsmøde 2002. Formålet med årsberetningerne er at skabe et overblik over den aktuelle situation på døgninstitutionsområdet.

Til § 27

Kommunen skal i forhold til ophør af hjælpetiltag eller hjemgivelse tage højde for om målene handleplaner i henhold til §§ 14 – 15 er nået.

I den nuværende forordning er der mulighed for at hjælpen kan forlænges indtil det fyldte 20. år. Denne øvre aldersgrænse foreslås ophævet, da det må afhænge af en konkret vurdering, hvor længe hjælpen skal ydes, og det kan godt være udover det fyldte 20. år.

Kommunen skal i samarbejde med den unge sikre, at hjælpeforanstaltninger fortsætter udover det fyldte 18. år, indtil den unge ikke længere har brug for hjælp og dermed kan klare sig selv uden hjælp i henhold til denne forordning. Målene for den fortsatte indsats skal fremgå af en handleplan.

Til § 28

Bestemmelserne i stk. 1 og 2 skal sikre, at plejefamilien henholdsvis døgninginstitutionen bliver hørt i sagen inden barnet hjemgives. Plejefamilien/døgninginstitutionen er ikke part i sagen, så derfor er det nødvendigt med en udtrykkelig hjemmel for at sikre, at de bliver hørt.

Hvis plejefamilien bor i en anden kommune skal der tillige foretages høring i denne kommune, da de vil have tilsynet med plejefamilien og derfor vil kunne bidrage til sagens oplysning og eventuelt be-/afkræfte oplysninger fra plejefamilien.

I forbindelse med forarbejdet til dette forslag har der fra Landstingets side været et ønske om at give forstandere ankeadgang, så de kunne hindre hjemgivelse af et barn, hvis det var deres vurdering, at barnet eller familien ikke var parate til hjemgivelse.

Hensigtsmæssigheden af en sådan klageadgang har nøje været vurderet. Det kan bl.a. være et problem, at en sådan klageadgang skal have opsættende virkning, indtil sagen er afgjort af Det sociale Ankenævn.

Når denne afgørelse foreligger flere måneder senere, vil kommunen formentlig under alle omstændigheder være nødsaget til at foretage en ny vurdering af sagen og træffe en ny afgørelse. Hvis Det sociale Ankenævn giver kommunen medhold i, at barnet kunne være hjemgivet, vil der være mulighed for at kommunen kan vinde en erstatningssag mod forstanderen på grund af deres betaling i en længere periode, end det har været nødvendigt.

Ud fra ovenstående er der i stedet for ankeadgang til forstanderne indføjet en bestemmelse om, at kommunen skal forelægge sagen for et særligt sagkyndigt udvalg hvis institutionens indstilling er mod hjemgivelse, og kommunen fortsat ønsker hjemgivelse.

Til § 29

Med barnet i centrum skal der arbejdes ud fra barnets behov, og en eventuel beslutning om hjemgivelse, skal tages ud fra hvad der samlet set er bedst for barnet. Kommunen kan ikke foretage en hjemgivelse på grundlag af kommunens økonomi.

Til § 30

Bestemmelsen sikrer, at der sker indberetning om ophør af anbringelse uden for hjemmet. For så vidt angår udskrivning fra døgninginstitutionerne har Hjemmestyret allerede denne oplysning, da institutionerne drives af Hjemmestyret.

Til § 31

Hvis barnet har behov for midlertidig anbringelse på grund af lettere omsorgssvigt, kan kommunen beslutte at anbringe barnet eller den unge i almindelig familiepleje. Hvis barnet har særlige behov på grund af mere omfattende omsorgssvigt og har behov for rolige omgivelser med tilknytning til få mennesker kan kommunen beslutte at anbringelse barnet eller den unge i professionel familiepleje. Hvis barnet eller den unge er alvorlig omsorgssvigtet og har behov for behandling kan kommunen beslutte at anbringe barnet eller den unge på døgninstitution.

Når alle muligheder for anbringelse i Grønland er udtømt, kan Landstyret beslutte godkendelse af anbringelse uden for Grønland. Det vil i praksis sige i Danmark. Hjemmestyrets Danmarkskontor arbejder blandt andet med råd og vejledning i sagens forløb og bistår ved anbringelser.

Til § 32

Den løbende kontakt med anbringelsesstedet skal sikre, at anbringelsen uden for hjemmet hele tiden er optimal og i størst muligt omfang tilgodeser barnets eller den unges behov.

En del af målet med anbringelsen er, at barnet på et eller andet tidspunkt skal hjemgives, dog ikke så længe hensynet til barnets eller den unges velfærd taler imod det. For at sikre barnets interesser, kan man eventuelt bruge gradvis hjemgivelse, dvs. en gradvist udbygget og styret kontakt mellem barn og forældre. Det vil sikre at barnets eller den unges tilbagevenden til forældrene sker på en tryk og velovervejet måde.

Til § 33

Kommunen skal sørge for, i samarbejde med anbringelsesstedet, at barnets forbindelse med forældrene bevares. Kommunen skal sikre og sørge for barnets mulighed for tilbagevenden til hjemmet. Kommunen skal dels varetage barnets rettigheder i forholdet til at kende sine forældre, eller beskytte barnet mod forældrene, hvis kontakten til forældrene kan skade barnets videre udvikling og sundhed.

Til § 34

Som alternativ til Landstingets vedtagelse om at forstandere på døgninstitutioner skal have mulighed for klage ved beslutninger om hjemgivelser, foreslås der nedsat et børnesagkyndig udvalg.

Rekrutteringen til udvalget vil ske blandt de nævnte faggrupper af personer, som via deres arbejde er beskæftiget med børn og unge, f.eks. vil den børnesagkyndige jurist typisk kunne rekrutteres hos Rigsombudsmanden.

Forslaget betyder, at udvalget har vetoret i sager, hvor der uenighed mellem en kommune og en institution om hjemgivelse af et barn, jf. § 29, stk. 3. Det videre forløb i sagen vil typisk være at sagen tages op igen efter ½ til 1 helt år, og at der i denne periode fra kommunens side gøres forskellige tiltag for, at barnet kan hjemtages. Med denne bestemmelse antages det, at Landstingets ønske om, at det skal være muligt at hindre en hjemgivelse er imødekommet.

Det foreslås at udvalget vælges for en 4 årig periode. Hvis et medlem udtræder, udpeges der et nyt medlem fra Landsstyret for resten af valgperioden. Valgperioden starter ved udvalgets første valg af medlemmer efter at denne forordning træder i kraft. Landsstyret/Familiedirektoratet skal være sekretær for udvalget.

Til § 35

Bestemmelsen giver mulighed for at oprette kommunale væresteder eller prøve andre tiltag som skønnes egnet til at hjælpe barnet, den unge og eller familien.

Ved oprettelse af tiltag skal kommunen fremsende en ansøgning til Landsstyret om godkendelse.

Ansøgningen bør indeholde:

- Forsøgets titel og kontaktperson
- Beskrivelse af formål, baggrund, metode og omfang
- Evt. Tidsplan
- Ledelsesforhold
- Evt. budget og finansiering
- Evt. økonomiske konsekvenser
- Tilsyn med forsøget

Formålet med at Landsstyret skal godkende tiltagene er, at det er hensigtsmæssigt at få et overblik over de nye tiltag, som vil komme, samt at de kommuner, der vælger at oprette en kommunal døgninstitution, også vil være omfattet af den tilsynsforpligtelse, som Landsstyret har.

Til § 36

Eksempler på anerkendte foreninger er Foreningen Grønlandske Børn, Røde Kors og Red Barnet. Foreningen Grønlandske Børn har i samarbejde med en kommune oprettet et værested for børn og unge, hvor de kan søge ly for natten og sove i værestedet med opsyn af en voksen, når det ikke kan lade sig gøre for dem at komme hjem om natten af en eller anden årsag.

Til § 37

Udgifterne til hjælp i henhold til forordningen afholdes af kommunerne. Kommunerne bliver økonomisk kompenseret for deres udgifter gennem Landskassens bloktilskud.

Muligheden for at Grønlands Landsting kan yde tilskud til opførelse og drift af institutioner bevares uændret i forhold til den gældende forordning.

Til § 38

For børn og unge under 18 år, der har ophold uden for hjemmet i et anbringelsessted for børn og unge, har forældrene pligt til at bidrage til udgifterne for opholdet i forhold til indkomstgrundlaget, dog mindst et beløb der svarer til normalbidraget.

Bestemmelsen giver hjemmel til at fastsætte nærmere regler for forældrebetalingens størrelse, denne bemyndigelse er på nuværende tidspunkt udmøntet i §§ 17 – 20 i Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 2 af 18 januar 1993 om hjælp til børn og unge.

Når indkomsten svarer til gennemsnitslønnen for en ufaglært SIK-arbejder, fastsættes betalingen til mindstebeløbet, svarende til det til enhver tid gældende normalbidrag. Ved højere indtægt betales et større beløb.

Kommunen kan fritage den ene eller begge forældre for betaling, såfremt betalingsforpligtelsen betyder, at pågældende efter en konkret vurdering vil få vanskeligheder ved at sikre sig og sin familie det nødvendige til opretholdelse af et rimeligt leveniveau

Det skal understreges, at der naturligvis ikke er hjemmel til at pålægge forældre til unge over 18 år at betale udgifter forbundet med den unges ophold uden for hjemmet.

Gældende bestemmelse § 45 i Landstingsforordning nr. 9 af 30. oktober 1992 om hjælp til børn og unge, om barnets eller den unges forpligtelse til at yde hel eller delvis betaling af de udgifter der er forbundet med anbringelsen er fjernet. Det er sket under henvisning til, at en betalingsforpligtelse for barnet eller den unge kan medvirke til, at barnet eller den unge ikke ønsker at arbejde i sin fritid.

Til § 39

Bestemmelsen er en videreførelse af den gældende forordnings § 49 med den ændring, at det er præciseret, hvilke afgørelser der kan ankes til Det Sociale Ankenævn. Dette er sket for at begrænse antallet af sager, der indbringes for ankenævnet, til de sager, hvor kommunen har foretaget en skønsmæssig vurdering.

Til § 40

Udover at bestemmelsen præciserer, at Kriminalloven også finder anvendelse på overtrædelse af Forordningens bestemmelser, medfører bestemmelsen at Kriminalloven også finder anvendelse ved overtrædelse begået af personer, hvis hverv hviler på valg.

Til § 41

Ikrafttrædelsestidspunktet er fastsat til den 1. juli 2003, således at der er tid til at implementere forordningsforslaget, efter det er vedtaget.

Der forventes udarbejdet bekendtgørelse i medfør af denne forordning inden den 1. juli 2003.